

Tekoäly, koneoppiminen ja Finna

19.6.2018

HELI KAUTONEN, KANSALLISKIRJASTO

Tekoäly - tietokoneella toteutettavat edistykselliseltä tuntuvat prosessit tai toiminnot

- Keskeiset toiminnot
 - tunnistaminen (teksti, kuva tai ääni)
 - päättely
 - oppiminen → **koneoppiminen**
 - ennakointi
 - päätöksenteko.

Tekoäly + tutkimus ja kulttuuriperintö

Mahdollisuudet

- Toiminnan tuottavuus, tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus
- Laajempi ja monipuolisempi tietovarantojen käyttö

Edellyttää

- Osaamisen kehittämistä
- Yhteistyötä ja yhteentoimivuutta
- Dataa (myös sovellusten opettamiseen)

Koneoppiminen ja Finna - esimerkkejä

- *Finnan tulosten relevanssin päättelyssä voidaan hyödyntää käyttödataa ja opettaa järjestelmää tuottamaan käyttäjien tarpeita paremmin vastaavia hakutuloksia.*
- *Finna-hakupalveluun voidaan liittää suosittelupalvelu, joka etsii käyttäjän hakua vastaavia aineistoja open access -julkaisuarkistoista, tutkimustietovarannoista ja muista avoimista tietovarannoista.*
- *Taustajärjestelmissä olevan metatiedon laatua voidaan parantaa automaattisilla ja oppivilla korjausajoilla.*

Kansalliskirjaston linjauksia

- Sovelluskohteet: kulttuuriperinnön ja tieteen aineistojen **kuvailu ja käyttö**
- Periaatteet
 - avoimuus ja läpinäkyvyys
 - ihmiskeskeisyys (vaikka hyödynnetään algoritmeja)
 - eettisyys
 - yhteistyö → **kumppanuudet, projektit**
 - pitkäjänteisyys.